

Rukātājs...

“Nevērtē cilvēku pēc tā, kur viņš nonācis;
vērtē viņu pēc tā, cik tālu viņš nācis...”

(Klaivs Steiplss Lūiss (*Clive Staples Lewis*))

Teksts: ANITA UPĪTE

Foto: no ROLANDA ORLOVSKA pers.
arhīva un A. UPĪTE

Strādājot žurnālistikā, mani visvairāk sajūsmīna un arī biedē viens un tas pats – sajūsmīna, cik fantastiskus un interesantus, grāmatās aprakstāmus dzīvesstāstus gadās iepazīt, un biedē, ka nelielā žurnālrakstā nepratīšu sev uzticēto pienācīgi tālāk nodot... Intervējot Gada balvas medniecībā laureātus, šī sajūta piezogas visskaudrāk. Jāraksta par it kā labi pazīstamām personībām, kas pēkšņi atklājas pavisam citādas, nekā esam iedomājušies...

Mednieku centra “Purnavu muīža” un būvkompanijas “Selva būve” īpašnieks Rolands Orlovskis ir tieši šāds “gadījums”. Līdz pašreizējai “vietai un iespējām” viņš ir patiešām tālu nācis...

Atjaunotas viensētas un alternatīvā lauksaimniecība

Tiem, kuri Rolandu Orlovski parasti satiek biroja telpās Mārupē vai mednieku centrā “Purnavu muīžā”, iespējams, nemaz nezina, ka divainais nosaukums uz Rīgas pievarti “pārceļojis” no kādām puspamestām lauku mājām Līgatnes novadā. “Šeit bija vesela strīpa “Purnavu”,” izrādot man savu lauku īpašumu, stāsta Rolands. “Bija “Kalna Purnavas”, “Lejas Purnavas”... Nosaukums pietiekami savdabīgs, lai, dibinot kārtējo uzņēmumu (*veikalus* – A.U.), nolemtu to

paturēt. Pirmais šeit 2004. gadā iegādātais īpašums – “Lejas Skabārži” – savu kārt deva nosaukumu briežu dārzam.”

Jā, uzreiz jāpastāsta, ka intervijai tiekamies pamatīgu mežu un Līgatnes upītes ieskaudā, nomaļā saimniecībā, kas patlaban aizņem gandrīz 600 ha gan dabisku, gan iežogotu platību. Bioloģiski sertificētā saimniecība izveidota pēc labākajiem paraugiem – ar lieliem diķiem, ar vienu pamatīgu un astoņiem mazākiem aplokiem, kurus savieno koridori ar ķertuvi centrā. Dārzā pašlaik mīt ap 500 dzīvnieku, pārsvarā Ungā-

rijas tīrasiņu un Rumānijas izcelsmes staltbrieži, ar kuriem saimnieks lepojas, un jāteic – ne bez iemesla. Ir arī dambrieži un bija nedaudz muflonu – kopš Eiropas regulas šo sugu pieskaitījušas aītām, nebija vairs jēgas ar mufloniem “ķēpāties”. Kad ievaicājos par HNS (briežu hroniskā novāļēšanas slimība, kurai arī Latvijā uzsākta uzraudzības programma), dārza saimnieks drūmi attrauc, ka pat domāt par to negribas... Tomēr arī tad, ja nav lielu kataklizmu, dārzs ir pamatīgi jāuzrauga, jo diķos ielaistās zivis cenšas izēst ūdri un ūdeles,

uz vistām cīērē caunas un seski, bet divus līdz četrus dambriežus ik gadu pamānās “paņemt” lūši. Pārāk lielo plēsēju skaitu vēlākā sarunas gaitā Rolands atzīst par gandrīz vienīgo “nesakārtotību” Latvijas medijamo dzīvnieku apsaimniekošanā, un viņu kā briežsaimnieku var arī saprast.

Tālāk, gar jaunuzcelto tehnikas un loģistikas centru, kurā paredzēts gan dzīvnieku pirmapstrādes cehs, gan birojs galvenajam dārza pārraudam Aldim Arcimovičam, dodamies uz pamatīgu, atjaunotu akmens mūra māju, lai sarunu no “lauka apstākļiem” turpinātu pie kafijas tases un siltumā.

Kad mantojumā tikai paša galva...

Un tagad padomāsim – cik bieži, satiekot patiesi turīgus cilvēkus vai skatoties filmas par angļu aristokrātu dzīvi viņu pilis, mēs paši drusku skaudīgi nodomājam: “Kas tad šiem nekait?! Nekādu rūpju, var darīt, ko grib, braukt, kur vēlas, un maksāt, cik prasa...”

Puikam, kurš 1972. gada vasarā neilgi pēc Jāņiem piedzima Stučkas (tagad – Aizkraukle) slimnīcā un līdz skolas laikam dzīvoja nomaļajos Zalves pagasta Vērtūžos, nekādas mantotas bagātības nebija. Tēvs strādāja “uz balķvedēja”, mamma apkārtnes klubīnos rādīja kino, bet vecaistēvs gāja mežā – pārsvarā kā

“Mamma, tētis un es.”

“Lejas Skabāržu” dārza goda vārti.

jaunaudžu kopējs. 1979. gadā, kad mazajam Rolandam pienāca laiks uzsākt skolas gaitas Aizkraukles vidusskolā, ģimene pārvācās uz Stučkas telefonu aparātu rūpnīcai (VEF filiāle) piederošo kopmītni. Ulmaņlaiku skolā ierīkoti 24 “numuriņi”, pa 24 kvadrātmetriem katrs, un tādā Orlovsku ģimenes četri cilvēki nodzīvoja astoņus gadus. Rolands atceras: “Vecā sekcija nodalīja istabiņas virtuves daļu, mums puikām bija izvelkamie krēsli, mammai ar tēti – lielā gulta. Kad visi likāties gulēt, pa vidu palika vien šauras ejas. Katru rītu un vakaru braukājām ar strādnieku busiņu tos 15 kilometrus līdz pilsētai un atpakaļ. Bet mācības notika arī sestdienās, kad buss nekursēja. Tā nu es divreiz dienā čāpoju trīs kilometrus līdz maršruta autobusam un atpakaļ. Ik pa laikam sanāca arī visus 15 km noiet. Vasarā labi, bet ziemā tā vien

Rolands pirmsskolas vecumā.

"Jau tad, kad vēl biju vidusskolnieks, bija tādi, kam labas mašīnas, mājas, kas *firējās* pa mežiem, kaut ko pirka, pārdeva... Bet, ja man jautātu, cik daudzi no toreizējiem *firētājiem* tagad to visu ir arī saglabājuši... Domāju, ka ļoti maz, jo – kas "viegli nāk, tas viegli iet..." Šeit – militārajā nometnē 1989. gadā.

cerēju – kāds pieaugušais izkāps pieturā kopā ar mani. Ja ne, gāju tumsā pa ceļu lauka pusē, tālāk no tumšā meža, jo bija dikti bail... Kad tagad stāstu to savām trim meitām, kas dzīvo labos apstākļos, bet arī šad tad ir ar viskautko neapmierinātas, viņām to grūti saprast... Maniem vecākiem tajā laikā nebija pat moča – ti-

kai pēc vairākiem gadiem mammai darbā pienāca zapiņa rinda, bet tēvam SCO (starpkolhozu celtniecības organizācija, kas pa laukiem būvēja kūtis, fermas, mājas slaucējām) 1986. gadā beidzot pienāca rinda uz divstāvu dzīvokli Aizkrauklē. Tas bija kaifs – kopā ar jaunāko brāli pašiem sava istaba, skola tikai puskilometra

attālumā, var izgulēties!"

Stāstot Rolands atklāj, ka jau skolā bijis centīgs – nevis "no dabas dots" teicamnieks, nevis "ārprātā zaurētājs", bet tāds "labinieks", kas mācās uz četri un pieci (pēc 5 ballu sistēmas). Centies pat rokrakstu izkopt, jo, kā pats piebilst, viņam "patīk, ka ir smuki"... Jāteic, šis "patīk, ka smuki" jūtams arī Rolanda atjaunotajās mājvietās – redzams, ka atļauties var daudz, taču nav pārmērību, viss ir elegants, gana vienkāršs un aina-vā iederīgs...

Liesā studijlaika mūža ieguvums...

"Sāku studēt, jo bija iemācīts, ka dzīves pamatu pamats ir izglītība," turpina stāstīt Rolands. "Sākotnēji gribēju būt mehāniķis – patika tehnika, un tajos laikos strādāt kādā servisā likās "kru-ti". Tomēr tūlīt pēc skolas, 1990. gadā, aizgāju studēt Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas (tagad – LLU) *lauku būvinženieros* un jau pēc pirmās sesijas dabūju teicamnieka stipendiju. Tad sākās arī juku laiki, mammai algu izmaksāja telefonos un iztikšana bija knapa... Tādēļ pirmos trīs gadus piestrādāju Jelgavas Psihoneiroloģiskajā slimnīcā par

Darbs Zviedrijā lauksaimniecībā studiju laikā. 1994. gads.

Pirmais briežu bullis. 2002. gada 9. septembris.

sanitāru – tur par pusslodzi jeb sešām diennakts maiņām maksāja 35 rubļus, kamēr stipendija augstskolā bija vien 7,5 rubļi. Atskatījos viskautko, bet ar tādu naudu jau varēju justies kā karalis! Arī mammas telefonus saliku somā un ar vilcienu braucu iztīrīt uz Baltkrieviju. Uz Kaļiņingradu vedu “Dzintara” smaržas – nekādu robežu tolaik vēl nebija. Vārdu sakot, visādos veidos mēģināju kaut ko nopelnīt. Pēc ceturtā kursa caur kādu Lauksaimniecības ministrijas programmu tiku pusgadu pastrādāt Zviedrijā. Strādājām kā traki – mums šajā laikā bija vien kādas trīs četras brīvdienas, taču mājās jau braucu ar fordiņu, biju nopircis videomagnetofonu, saģērbies...”

Studiju laikā Rolands guvis arī pirmo medību pieredzi, par ko jāpateicas *koju* istabiņas biedram Kasparam. Puiši sadraudzējās, sāka brīvdienās kopā braukt pie Kaspara vecākiem, bet šī ģimene – īsta mednieku dinastija... Skaidrs, ka viesis arī tika paņemts līdz uz šnepēm, uz pīlēm, kādu bebru dambi nolaist, ar lienētu bisi lapsu pavaktēt... Un tā pamazām tika ievilkts medību būšanās. Taču svarīgāka par visām medību lietām studijlaikā izrādī-

jusies absolūti nejauša tikšanās, pēc kuras Rolands 5. kursā ieguvis savas dzīves vērtīgāko “trofeju” – sievu Daci. Stāsts bijis gauži banāls, bet liktenīgs – kursabiedrs gājis ciemos pie kādas tikko iepazītas *ekonomistos* studējošas meitenes, bet, tā kā viņai bijusi istabas biedrene, tad “labais tonis” prasījies, lai arī puiši

ietu divatā. Tā nu Rolands aizgājis, un kopš tās dienas... Jā, tagad viņiem ir trīs meitas – Gabriela, Nikola un Kristiāna, viņi kopā izturējuši pārbaudi ar naudu un arī ar tās trūkumu, viņi strādā kopā, kopā atpūšas un ceļo, un Rolands atzīst, ka neko citu viņam nekad vairs nav vajadzējis. Kopā esot viegli, jo spējot nodalīt

“Sākam apgūt Purnavu lauku īpašumu.”

2007. gads. Dārza tiek ielaisti pirmie brieži.

māju no darba lietām, bet viņš augsti vērtē arī Daces ieguldījumu firmu darbā – viņa esot spējīga ekonomiste, lieliska darbabiedre, kam var pilnībā uzticēties, un tas biznesā ir ļoti svarīgi...

Melnstrādnieks ar inženiera diplomu

Kad 1995. gadā teicamnieks Rolands beidza augstskolu, pēkšņi atklājās, ka Latvijā cilvēki ar izglītību nevienam vairs nav vajadzīgi. Nu jādomā – ko darīt tālāk? Caur pazīšanos nonācis

būvniecības firmā “Profesionālis” Rīgā. Jaunizcepti inženieri tur, protams, vajadzīgi nebija, bet par vienkāršu celtnieku – kāpēc ne?... Tika noīrēts dzīvoklis un kādus četrus mēnešus remontēta Labklājības ministrijas ēka. Darbs gan drīz kā valsts iestādē – piecos vakarā visi nomazgā rokas un prom! Bet aktīvajam lauku čalim pa vakariem Rīgā darīt nebija ko. Tā nu Rolands pierunāja uzņēmuma saimnieku, ka dienā strādās *stroīkā*, bet vakaros birojā kaut ko pazīmēs, patāmēs, pameklēs jaunus objektus...

Rolands un briežu dārza pārvaldnieks Aldis Arcimovičs.

Saimniecības ēkā sakrāti atsevišķu izcilnieku nomestie ragi – no pirmajiem līdz pat jaunākajiem. Lai potenciāliem dzīvnieku pircējiem varētu parādīt katra dzīvnieka attīstību. Rolands izrāda saimniecības lepnuma ragus. Dzīvnieks no Zviedrijas karaļnama, un šie ir viņa trešie ragi.

Pirmais 8000 latu vērtais oficiālais Rolanda noslēgtais līgums bija par viesnīcas “Radi un draugi” logu restaurāciju. Strādnieki tika meklēti ar “SM Reklama” starpniecību, pats vadītājs ar veco uaziku viņus vadāja, organizēja darbus, pirkta materiālus...

Turpmākais stāsts ir par Latvijas celtniecības nozares “amerikāņu kalniņiem” – augšupeja un “uzmešana”, NĪ burbulis un smaga piezemēšanās ar tai sekojošu neatlaidīgu kārpīšanos atpakaļ un augšup... Sākumā četratā nodibināta firma “Selva Loko” (šī firma Rolandam pieder vēl joprojām!). Stāstot par šo periodu, Rolands atklāj vēl vienu, šķiet, ļoti būtisku sava rakstura iezīmi. Lūk, viņa teiktais: “Vienam no mums bija ideja un nauda, otrs izdomāja nosaukumu, trešais iedeva pieredzi, kā lietas darāmas, bet es *maucu*! Biju bez kapitāla, bet esmu strādātājs – eju uz rezultātu un neskatos, vai jāstrādā pa dienu, vakarā vai naktī... Es *dragāju*! Laikam tādēļ man mūžā partneru ir bijis maz, un arī ar tiem dažiem mēs esam kaut kā skaudri šķīrušies. Jo vienā brīdī tu saproti, ka nosacījumi visiem vienādi, bet strādā tikai tu viens... Un man

Pirmā saimniecībā atjaunotā jeb faktiski gandrīz no jauna uzceltā māja tagad nodota Rolanda mammai rīcībā. Šis īpašums nopirkts no kādreizējās saimnieces ("Tādas istenas latviešu lauku omītes ar trīs aitiņām, gotiņu, dažiem kaķiem un vistām," raksturo Rolands), kuru apkrāpis un apzadzis pašas mazdēls. Rolands nekaulējoties samaksājis, cik par īpašumu prasīts, un zina stāstīt, ka vecmāmiņa norēķinājusies ar bankām, nopirkusi dzīvokli Cēsīs un viņai vēl atlicis, ko paceļot pa pasauli.

nepatīk, ja cilvēki nestrādā."

"Selva Loko" daļas pamazām atpirktas, un jaunais uzņēmējs strādāja viens, turklāt tik labi, ka toreizējais celtniecības grands SIA "Kalnozols" piedāvāja nodibināt kopuzņēmumu – 51 % pret 49 %. Rolands saskatīja kārtējo iespēju, tādēļ piekrita, un tika nodibināts uzņēmums "Kalnozols Betons". Pēc kāda laika to pārdēvēja par "Orlandu", un jau pēc brīža tas sāka izgriezt pogas mātes uzņēmumam, tādēļ tā darbību sāk apzināti bremsēt.

"Man tas uzņēmums bija mīļš," teic Rolands. "Biju to izveidojis no nulles, savācis komandu, katru personiski pazinu. Uzņēmums bija tāds ģimenisks – tie bija mani cilvēki... Negribēju šķirties, taču beigu beigās savas daļas biju spiests pārdot, lai nemocītu cilvēkus. Tas varēja būt ap 2001. gadu, kad viss, arī celtniecība, strauji sāka iet uz augšu, nebija problēmu sākt visu no jauna. Kad nodibināju SIA "Selva Būve", celtniekus vai rāva uz pusēm, bankas naudu meta pakal. Tā nekad vairs nebūs... Taču to naudu, ko citi izdeva par greznumlietām, ceļojumiem, jahtām vai vienkārši noēda, es liku lietā – uzbūvēju biroju ēku Mārupē, sāku pirkt īpašumus, taisīju briežu dārzu, iegādājos dzīvniekus. Bija arī viens "attīstības projekts" – 43 dzīvokļu māja Rīgas centrā. Ja būtu spējījis uzbūvēto pārdot,

Šī māja, kas sākotnēji iecerēta kā māja viesiem – ar lielu halli, vairākām pirtīm un atpūtas istabiņām –, tagad tiek izmantota kā pašu saimnieku brīvdienu nams. Zem milzīgajām ragu lustrām apsēžos ar zināmu trauksmi, bet Rolands mierina, ka gan Čehijas mākslinieks, gan vietējie meistari esot īsti sava amata pratēji (laikam viņam taisnīga, ja jau vēl šo rakstu...).

Rolandam ir trīs meitas, par laukiem visvairāk interesējas jaunākā – Gabriela. Bet šajā attēlā, kas tapis 2002. gada piļu sezonā, tētim medniekam līdzās ir vecākā – Kristiāna.

būtu pieticis kredītu nomaksai un vēl atliktu gana naudas, lai mestu būvniecību pie malas, bet... Man pietrūka apmēram pusgads, un sākās krīze... Būvniecība Latvijā ir visnepateicīgākais bizness, nevienam nenovēlu! Tai jāvelta tik daudz laika un nervu, vienmēr esi saistīts ar dažādiem riskiem –

nemaksāšanu, kļūdu objektā... Tu tērē laiku, veselību, tev izaug bērni, bet tu to neredzi, redzi tikai, ka viņi jau lieli...”

Šajā sarunā Rolands man atzīstas, ka labprāt “paliktu tikai pie lietām”, kas patīk un nepaņem tik daudz laika, un tās ir medības, tie ir brieži un dārzs, tie ir veikali, jo Rolandam patīk tirgot un

Ģimene. “Šai bildē – manas meitenes. Sieva Dace, meitas Gabriela, Nikola un Kristiāna,” teic Rolands. Rodas vēlēšanās šo īso teikumu papildināt ar intervijas fragmentu, kurā ir runa par krīzi: “Gāju bankā runāt, jo nesamaksātajiem rēķiniem “apakšā” bija simtiem ģimeņu, bērnu, īstenībā – dzīvību... Bet pretī – tāda augstprātība! Arī mums pašiem tobrīd jau bija divi bērni. Es jau tā īsti mājās neizrādīju, cik slikti patiesībā ir. Taču pats gluži kā šodien atceros – izeju no bankas, tik slikti, ka tas vispār nav izstāstāms, pilnīga bezcerība, viss pilnībā apstājies... Domāju – kaut ko vajag... Nopirku cigaretes, ievilku dūmu un atsāku smēķēt pēc septiņu gadu pārtraukuma. Man liekas, mēneša laikā arī nosirmoju. Doma bija, ka nekā vairs nebūs – ne mājas, ne biroja, ne mašīnu, nekā. Taču – strādāt es māku, varu rakt, varu papriku audzēt, zemenes lasīt. Daudzi tajos laikos nolaida rokas, bet es ar savu neatlaidību un – jā – varbūt arī ar nekaunību – ņēmu un cīnījos. Ja būtu padevies, zaudēts būtu pilnīgi viss! Un tā kādu pusotru gadu... Noturējos. Tagad esam tur, kur esam, bet dzīve iemācīja, cik vien iespējams, iztikt ar saviem līdzekļiem.”

patīk satikt cilvēkus, kas iegriežas “Purnavu muižā”. Arī no savas lielās, ambiciozās un neekonomiskās mājas Mārupē viņš labprāt atvadītos un pārceltos uz dzīvi laukos pavisam, jo visiem tur patīk un pēc brīvdienām nemaz negribas atgriezties pilsētā. Taču (diemžēl) pat medībās kaut kur tālāk aizbraukt pēdējos pāris gadus nav sanācis, jo “ir jārūkā”...

Medības “pa īstam”

Kad esmu ar sajūsmu noklausījies mācību lekcijas cienīgu stāstu par uzņēmību un neatlaidību biznesā, atceros, ka šā stāsta lasītāji būs pārsvarā mednieki, tādēļ jāatkāpijas atpakaļ 1997. gadā, kad firmā darbā tiek pieņemts gluži traks mednieks, vārdā Jānis, kurš arī šefu paaicina līdzī uz dzinējmedībām Trapenes mednieku klubā. Rolandam tobrīd jau bijusi gludstobru bīse, bet viņš dabūjis paturēt rokās arī karabīnīti un nomedījis pirmo alni. Kā Rolands atzīst – tad “aizgājis ciet” pa īstam!

Kopš tā laika medības un ieroči Rolandam kļuvuši par nepārejošu kaislību.

Šo dzīves posmu viņš atceras šādi: “Sākumā braucām uz medībām Trapenē, uz trim dienām, katrs ar saviem “gardumiem” – tur gāja traki, bet tajā pašā laikā interesanti. Kad parādījās lielāka nauda, varēju jau šo to atļauties. Sāku eksperimentēt un izmēģināt dažādus ieročus, kalibrus, optikas. Varēju arī uz medībām ārzemēs pabraukāt. Iepatikās tik ļoti, ka izbraukāju Āfriku, Kanādu, Ameriku, Eiropu, dažādus kalnus. Ja tu man jautātu, es atbildētu, ka labprāt savā dzīvē to vien darītu! Tas ir mērķis – tikt vaļā no būvniecības, audzēt briežus, braukt medībās pa pasauli un satikt citus medniekus.

Vienubrīd sapratu, ka arī pats gribu īpašumu laukos. Sāku pamazām meklēt, ko varētu iegādāties, un, tā kā esmu arī sporta kluba “Mārkuliči” biedrs, biju turpat netālu noskatījies īpašumu, ko dēvē par “Zirgu pastu”. Taču īpašnieki nespēja vienoties par cenu, un varbūt labi, kā tā... Tad kādās medņu medībās satiku Aldi [Arcimoviču] – viņš ir no šīs puses, tepat dzimis, audzis, medījis. Strādājot Meža dienestā, viņš labi pazina cilvēkus, un cilvēki pazina viņu kā ļoti godīgu attieksmē pret citiem.

2004. gadā šeit pēc viņa ieteikuma nopirku pirmo īpašumu – mežs izžāgēts, no mājas palikuši tikai mūri, kas tagad iekonservēti, bet man tas derēja, un jau 2006. gadā biju izveidojis briežu dārza pirmo aploku. Tagad visa mana zeme ir arī vietējā kolektīva “Ceplīši” (ap 20 vīru un 6000 ha) platību sastāvā. Pirmos gadus bija šā tā, jo vietējie uz “bieziem” rīdziniekiem skatījās ar neuzticību – nez, kā būs, nenāks dzīt, nenāks vilkt... Tagad visi ir savējie – normāli kopā pamedijam, padīrājam... “Ceplīšu” kolektīvs savas medību platības apsaimnieko prātīgi un racionāli, līdz ar to dzīvnieku populācija apkārtnē ir pietiekama un kvalitatīva. Un paši veči – forši un savstarpēji draudzīgi! Es uzskatu – medības ir atpūta, nav vairs mamuta medību laiki, kad tas bija izdzīvošanas jautājums, tādēļ vienmēr esmu distancējies no dažādiem kašķiem. Es gan nevaru būt arī pārāk objektīvs šai ziņā, jo neesmu “Latvijas mednieks klasiskais”, kam ir viens kolektīvs, kur katru sestdienu pamedīt un kurā bieži ir savas pozīcijas un opozīcijas. Es braukāju pa visu Latviju, neesmu bijis sevī ierāvis, un, pateicoties veikaliem, man ir ļoti daudz draugu visā Latvijā. Tādēļ es ar problēmām nesaskaros.”

Jautāju savam sarunbiedram – vai tagad, kad tik daudz jau redzēts un viss ir pieejams, sākotnējais medību azarts nav rimis?

“Tas ir mainījies,” atbild Rolands. “Kādēļ medību azarts ir cilvēkā iekšā? Nezinu. Es pārāk dziļi par pašu nogalināšanas faktu neaizdomājos. Es braucu uz šautuvi, trenējos, cenšos šaut labi, lai dzīvniekam būtu pēc iespējas mazāk mocību. Labāk neizšaut, nekā riskēt dzīvnieku savainot.

Kad tikko sāku medīt, gribējās iet vienam, būt pašam. Kādreiz varēju nosēdēt tornī 6–7 stundas un Krievijā reiz pat savdabīgu rekordu uzstādīju – iesēdāties luktā sešos vakarā, no rīta astoņos nokāpām. Uz viena dēlīša divatā ar jēgeru tupējām! Lāci gaidījām. Dzinējmedības man toreiz šķita vienkārši gaļas sagāde. Tagad viss ir kardināli mainījies! Tu kļūsti vecāks, un liekas, ka vari kaut ko nepaspēt, tādēļ truli nosēdēt tornī piecas stundas – tas liekas ārpriests. Tagad man vajag kustību, vajag staigāt – arī briežu baurā nevaru sagaidīt, kad tas briedīs

“Purnavu muižas” dzimšanas brīdī 2008. gada 21. augustā. Vēl tagad daudzi mednieki laukos uzskata, ka “Purnavu muiža” domāta tikai turīgiem klientiem, bet īstenībā daudzas lietas mednieku centrā ir lētākas nekā lauku bodēs. Kādreiz Rolands par to dikti pārdzīvojis un gluži vai centies katru pārliecināt un ievilkt veikalā, taču tagad viņš uzskata, ka šādi domātāji paši vien ir vainīgi, ja neizmanto veikala sniegtās plašās iespējas.

(varbūt...) pienāks. Daudz labprātāk mēģinu pieiet pats. Varbūt pareizāk tomēr būtu paciesties, bet... Nesen no Čehijas paņēmu labu sunīti, slovāku dzinējsuni (*Slovenský Kopov*), gribas ar viņu kopā

padarboties – ir jau ņemšanās, bet ir arī kaifs, kad suns sāk labi strādāt! Zināšanas par medību suņiem arī jau nedaudz uzkrājušās, jo šis nav mans pirmais suns – ir bijis arī čehu un Latvijas dzinēja

Veikala Valmierā atklāšanā 2012. gadā. “Lielos vilcienos” medības Latvijā ir ļoti labas,” pārliecināts ir Rolands. “Mums ir ļoti plašs medijamo sugu klāsts, par alni mūs var apskaust visi. Jā, tagad nav tik daudz cūku, drusku vairāk dabūs trūkties brieži, aļņi, bet liela daļa mūsu kolektīvu ir prātīgi. Viņi skatās nākotnē un grib šeit medīt, un man tas rada gandarījumu. Nevajag jau dzīvniekus mežā arī saudzēt kā kūti. Vienīgā problēma, ko saskatu, ir kolektīvu iekšējie kašķi – opozīcijas, pozīcijas, šis vilka, tas ne, šitais lai te nebrauc utt. Tādēļ labprātāk braucu pie priecīgiem, satīcīgiem medniekiem, kas prot labi atpūsties.”

"Medības iepatikās tik ļoti, ka izbraukāju Āfriku, Kanādu, Ameriku, Eiropu, dažādus kalnus. Ja tu man jautātu, es atbildētu, ka labprāt savā dzīvē to vien darītu!" teic Rolands. Šajās fotogrāfijās – viņa ārzemju medību ceļojumos gūtās trofejas. Ibekss Kirgīzijā, krokodils un bifelis Zambijā, vapiti briedis ASV.

krustojums, ir bijusi krievu Eiropas laika – unikāli foršs suns.

Labprāt ietu arī pats par dzinēju, taču, braucot ciemos uz svešu kolektīvu, jāsaprot, ka vietējie labāk pārzina mežu, bieži kolektīvos ir "štata" dzinēji, un cilvēkiem arī porcija ir ļoti svarīga. Man ir savs dārzs, gaļas pietiek, un bija pat laiks, kad teicu: "Nevajag briežu vai aļņu govīs medīt – jāmedī laba trofeja!" Taču – jo ilgāk esi medību "virtuvē" iekšā, jo labāk saproti pareizas medību saimniecības pamatus, un tagad saprotu – lai būtu līdzsvars, jāmedī arī govīs un teļi."

Citiem medniekiem

Tomēr, protams, ne jau medību azartā vai piedzīvojumu dēļ Orlovskis izvirzīts Gada balvai medniecībā. Briežu dārza izveide un vietējās briežu populācijas uzlabošana ar izciliem dzīvniekiem ir nopietns ieguldījums, taču kopš mednieku centra "Purnavu muiža" izveides 2008. gadā diez vai ir daudz mednieku Latvijā, kas tā vai citādi Orlovski nepazītu, kā arī nav daudz tādu Latvijas medniecībai būtisku notikumu (mači, grāmatu izdošana, semināri utt.), ko Rolands tā vai citādi neatbalstītu. Jautāju sarunbiedram tieši un vienkārši – vai viņš ir paskaitījis, cik kopumā pa šiem gadiem medniekiem Latvijā uzdāvinājis un arī, kādēļ to darījis, jo, kaut arī dāvēšana rada firmas atpazīstamību, taču noteikti nav matemātiski pamatota?...

"Nē, neesmu skaitījis un neskaitīšu," atbild Rolands. "Esmu daudz kur iegul-

dijis, ne tikai mednieku veikalos. Kad es biju tikai medību lietu patērētājs, un jau gluži “pateicīgs patērētājs”, man tāpat vajadzēja nēsāties no viena tirgotāja pie cita pa visu Latviju, jo nekur nevarēja dabūt visu vajadzīgo – ieročus, apģērbu, optiku, kronšteinus, šautuves pakalpojumus, treniņu iespējas, instruktorus un ieročmeistarus, iespēju rīkot seminārus, izstādes... Kad nolēmu taisīt mednieku centru, es tiecos pēc tā, lai, neskraidot pa desmit vietām un nebraucot uz ārzemēm, medniekam arī Latvijā vienuviet būtu pieejama plaša izvēle, lai man noliktavās būtu krājumi. Ja tu kaut ko dari, tev ir jābūt labākajam! Un tamdēļ es ļoti daudz ieguldīju. Lai būtu priekšā citiem un varbūt pamazām nonāktu līdz peļņai. Kaut Latvija pēc būtības ir ļoti nepateicīgs tirgus jebkam – valsts vienkārši ir par mazu...

Tagad mednieku centri funkcionē, mīnusus neesam, esam atvēruši veikalu Lietuvā, labi darbojas internetveikals, mēģinām ieiet Baltkrievijā un arī ar Eiropu vajadzētu šur tur “pacīnīties”. Protams, nevaru sacensties ar “Frankoniiju”, bet varam būt ar kaut ko intere-

santi. Mēs cenšamies iet laikam līdzi. Tā ideja, ka arī mums, kā visur pasaulē, vajag “Black Friday” izpārdošanu, bija mana. Jā, preces faktiski bez uzcenojuma, bet labāk, lai kaut kas “kustas”, nevis stāv noliktavā “iesaldēts”. Par iegūto naudu nopirksim jaunas lietas...

Kāpēc atbalstu arī citus? Savulaik, kad man to ļoti vajadzēja, mani neatbalstīja... Bet tas nav galvenais. Agrāk, iespējams, man bija vairāk spara uzsākt pašam kaut ko no nulles, tagad labprātāk atbalstu citus, kas organizē un dara – vai tie būtu šaušanas mači, suņu sacensības vai grāmata, jo tas ir *baigi feini*, tas paliks. Ja šo darītāju nebūtu, tad īstenībā nekas te nenotiktu. Īpašība, ko es cilvēkos visvairāk novērtēju, ir – darīšana! Pats neesmu nekādās šaušanas sporta vai medību organizāciju valdēs, un ne jau tādēļ, ka nebūtu aicināts. Vienkārši zinu, ka nevarēšu tam veltīt pietiekami daudz laika. Tad labāk, lai to vietu aizņem kāds, kurš darīs, plosīsies un “degs par lietu”... Jā, varbūt ar atbalstu kādreiz pārforsēju, eju pret biznesa loģiku, bet, ja es varu, es to daru un darīšu. “Purnavu muižas” mačus arī

taisu ar lielu balvu fondu, lai cilvēkiem būtu interesanti. Mēģināju “pacelt” starptautiskus sportinga mačus – mērķis bija dabūt 300–400 dalībniekus no daudzām valstīm tepat Latvijā. Tā būtu popularitāte valstij, vieta, kur jauniem sportistiem uzsākt karjeru, bet nesagaidīju pietiekamu atbalstu no Sportinga federācijas...”

Tā sarunājoties nemanot pienācis rēns ziemas vakars, tādēļ bez ierunām tieku ielūgta uz Rolanda mammas gatavotajām pusdienām, kas izrādās Kaucmindes absolventa cienīgas. Šeit savu sarunbiedru ieraugu no vēl kāda līdz šim neredzēta skatpunkta – kā gādīgu ģimenes galvu, kam apkārt pulcējas it plaša saime un burtiski “līp klāt” gan suņi, gan radu bērni...

Atvadoties saku paldies gan mammai par garšīgo maltīti, gan pašam saimniekam par šo izcili pamācošo un interesanto sarunu un kopā ar MMD kolēģiem novēlu – lai veicas visi jaunuzsāktie projekti un ieceres, kā arī izdodas sakārtot lietas tā, lai varētu nodarboties tikai ar to, kas patiešām rada prieku! Paldies! 🍷

Mājas. “Lejas Skabāržu” briežu dārzs 2019. gada sākumā.

